

Verslag vergadering 1 oktober 2025

Erfgoed-adviesraad

Plaats: Theo Humbletzaal, administratief centrum
Provinciebaan 20
3110 Rotselaar

Aanvang: 20.00 uur – Einde: 21.45 uur

Deelnemer	Aanwezig	Verontschuldigd
Ackermans Catherine	x	
Hendrix Philippe	x	
Meulemans Katharina		x
Meys Robbe	x	
Michel Jente	x	
Minnen Bart	x	
Van Laer Hilde	x	
Vanhoutte Kate	x	
Vansintjan Dirk		x
Vansintjan Mia		x

Secretaris: Cindy Rooms (verontschuldigd) en Wannes Stevens
Bevoegd schepen: Bart De Vos
Experts: Tim Vanderbeken – Tuur De Bruyn (IOED Winar)

Introductie

De schepen voor Erfgoed, Bart De Vos, opent de vergadering. Er volgt een korte kennismakingsronde voor de nieuwe aanwezigen die op het eerste overleg van 3 september niet aanwezig konden zijn.

Goedkeuring huishoudelijk reglement

Het huishoudelijk reglement voor de erfgoed-adviesraad werd conform de bespreking op 3 september opgemaakt en ligt ter goedkeuring voor. Een kopie wordt bezorgd aan alle aanwezige leden en is toegevoegd als bijlage bij het verslag.

De raad keurt het huishoudelijk reglement unaniem goed.

Sjabloon beleids- en projectgroepen

De secretaris licht kort toe dat de gemeente met de beleids- en projectgroepen het wil mogelijk maken om inwoners met expertise, kennis en ervaring een tijdelijk engagement te laten opnemen. Voor de oprichting van een beleids- of projectgroep werd een sjabloon opgemaakt dat ervoor zorgt dat alle onderdelen, conform het huishoudelijk reglement, overlopen worden. Een kopie wordt bezorgd aan alle aanwezigen leden en is toegevoegd als bijlage bij het verslag.

Bespreking

Vraag

Hoe verloopt de bekendmaking van de beleids- en projectgroepen? Via welke kanalen verloopt de oproep en is dit de verantwoordelijkheid van de raad zelf?

Antwoord

De bekendmaking en oproep verlopen via de gemeentelijke kanalen (website, sociale media, Trots, nieuwsbrief, ...) afhankelijk van de insteek, doelgroep, doorlooptijd van de op te richten beleids- of projectgroep. Het staat de leden van de raad vrij om ook zelf communicatieve acties te ondernemen, flankerend aan de initiatieven van het lokaal bestuur.

Verkiezing rollen

Conform de bepalingen van artikel 3 van het huishoudelijk reglement, worden volgende kandidaten en rollen besproken:

- De voorzitter – Kandidaat Jente Michel
Jente Michel wordt verkozen tot voorzitter van de erfgoed-adviesraad
- De ondervoorzitter – Kandidaat Philippe Hendrix
Philippe Hendrix wordt verkozen tot ondervoorzitter van de erfgoed-adviesraad
- De penningmeester- Kandidaat Catherine Ackermans
Catherine Ackermans wordt verkozen tot penningmeester van de erfgoed-adviesraad
- De secretaris – Kandidaat Cindy Rooms & Wannes Stevens
Cindy Rooms en Wannes Stevens worden beide verkozen tot secretaris van de erfgoed-adviesraad

Beleidsplan IOED Winar

Tijdens het vorige overleg op 3 september gaf Tim Vanderbeken, coördinator van de IOED Winar, een toelichting bij het beleidsplan voor de periode 2027-2032. Dit beleidsplan werd aan de leden van de erfgoed-adviesraad bezorgd met de mogelijkheid om feedback te geven en/of bijkomende vragen te stellen op deze vergadering.

Winar benadrukt voorafgaand aan de feedbackronde dat het hier specifiek gaat over de intergemeentelijke samenwerking. Als er inhoudelijk zaken ontbreken die specifiek voor Rotselaar zijn, kan dit mee opgenomen worden in het luik rond de onroerend erfgoedgemeente.

Bespreking

Algemene feedback

Het beleidsplan is inhoudelijk compleet en er lijkt niet meteen iets te missen maar het is daarmee ook een uitgebreid document. Wat is nu de kern van het beleid en de visie van IOED Winar? Een soort abstract die de essentie van het beleidsplan bevat en helder is voor zowel een leek als een expert kan toegelicht worden, zou een meerwaarde zijn.

Vraag

Wat is de stand van zaken rond de goedkeuring van het beleidsplan in de andere lokale besturen?

Antwoord

Het beleidsplan is al in verschillende lokale besturen ter bespreking voorgekomen maar nog niet formeel goedgekeurd. Bij de meeste besturen staat dit gepland voor de gemeenteraden van oktober. In Rotselaar wordt gemikt op de gemeenteraad van november met voorafgaand een commissie rond erfgoed waarop dit beleidsplan toegelicht kan worden.

De erfgoed-adviesraad geeft een unaniem positief advies op het beleidsplan van IOED Winar voor de periode 2027-2032.

Beleidsvisie Onroerend Erfgoedgemeente

Vanuit het lokaal bestuur wordt een toelichting gegeven rond de beleidsvisie van Rotselaar als onroerend erfgoedgemeente. Deze beleidsvisie werd in aanloop van de vergadering bezorgd aan de leden van de algemene vergadering. De huidige beleidsvisie betreft een aanzet waarvoor inhoudelijk feedback en advies wordt gevraagd aan de erfgoed-adviesraad om deze verder op punt te zetten. De beleidsvisie is een onderdeel voor de vernieuwing van de erkenning als onroerend erfgoedgemeente die voor 15 januari 2026 ingediend moet worden. De bedoeling is dan ook om de beleidsvisie onroerend erfgoedgemeente goed te keuren op de gemeenteraad van november samen met het beleidsplan IOED Winar voorafgaandelijk toe te lichten op een commissie erfgoed.

Deze beleidsvisie focust specifiek op Rotselaar en het onroerend erfgoedbeleid dat het lokaal bestuur wenst te voeren. Er wordt een overzicht overlopen van projecten die in het verleden zijn opgestart. Daarnaast worden potentiële projecten, acties of beleid voor de komende legislatuur overlopen. Aan de erfgoed-adviesraad wordt gevraagd naar interessante en relevante aanvullingen van deze lijst.

Bespreking

Suggestie

Op de vorige website van Rotselaar was een pagina te vinden rond de geschiedenis van de gemeente en haar deelgemeenten. Dit was een mooi en interessant historisch overzicht, zowel voor bezoekers vanuit een toeristisch oogpunt als voor inwoners vanuit een lokaal historisch oogpunt. Opnieuw een pagina die kernachtig de geschiedenis van Rotselaar weergeeft zou een meerwaarde kunnen zijn om lokaal erfgoed te stimuleren en te communiceren. Ook een vast onderdeel in Trots zou een mogelijkheid kunnen zijn om lokaal erfgoed in de kijker te zetten.

Vraag

Wat is er bekend rond de geschiedenis van het wipschieten in Rotselaar?

Antwoord

De schuttersgilde van Werchter is de oudste van Vlaanderen. Een overblijfsel hiervan is nog terug te vinden in Bokrijk. Er is lokaal zeker kennis van de geschiedenis van het wipschieten in Rotselaar.

Vraag

De natuurzone tussen de Vijfde Liniestraat en de Provinciebaan zou landschappelijk erfgoed zijn, zit mee op de radar of is dit bekend?

Antwoord

De natuurzone waarover sprake bevindt zich achter het postkantoor en staat bekend als De Rekken. Er is momenteel geen officiële erkenning van dit gebied maar er kan wel bekeken worden of er bepaalde landschapselementen toegevoegd kunnen worden aan de inventaris kleine landschapselementen. Sowieso blijft dit gebied open ruimte gezien dit is ingekleurd als landbouwgebied en hier ook een trage weg loopt.

Vraag

In de beleidsvisie is er sprake van de haven van Werchter, wat wordt hiermee bedoeld?

Antwoord

In het kader van het Sigmaplan wordt er gekeken naar toeristische opportuniteiten om te realiseren. Binnen deze gesprekken kwam de 'haven' van Werchter ter sprake als een potentieel thema om mee aan de slag te gaan.

Er is geen 'haven' geweest in Werchter volgens de officiële betekenis van het woord. Er waren echter wel amers, een aanmeerplaats voor schepen voor het in- en uitladen van de schepen. Waar een haven veel leven en bedrijvigheid met zich meebrengt, was dit niet het geval in Werchter.

Vraag

Kan er iets meer toelichting gegeven worden bij het concept stapstenen?

Antwoord

Het idee van de stapstenen is om historische afbeeldingen te verwerken op stenen die in de natuur of in de dorpskernen geplaatst kunnen worden. Op die manier kunnen inwoners en bezoekers figuurlijk 'struikelen' over het lokale erfgoed.

Vraag

Welke rol kan lokaal bestuur Rotselaar spelen bij het beschermen van monumenten in privébezit? Bijvoorbeeld café Oud-Werchter, de Franse Villa in Wezemaal (Villa Maegelle) en de Oude Pastorie van Rotselaar die beide in privébezit zijn en momenteel geen 'beschermde' status genieten.

Antwoord

In de eerste plaats wordt de vinger aan de pols gehouden bij de eigenaars van deze panden rond de toekomstplannen mochten deze wijzigen. In die context worden eigenaars van dergelijke panden gestimuleerd om zich aan te sluiten bij monumentenwacht. Op deze manier worden de panden structureel geïnspecteerd en krijgen eigenaars aanbevelingen voor het onderhoud en beheer van hun panden. Dit lidmaatschap komt echter met een aantal verplichtingen waardoor niet iedere eigenaar zich hierbij aansluit.

Voorts zijn er 4 manieren waarop een overheid panden 'bescherming' kan geven:

1. Beschermd monument – bevoegdheid Vlaanderen
2. Beschermd dorpszicht – bevoegdheid Vlaanderen
3. Vaststelling – bevoegdheid lokaal bestuur
4. Lokale lijst – bevoegdheid lokaal bestuur

In Rotselaar is er de afgelopen beleidsperiode een inventaris opgemaakt van panden die theoretisch allemaal een vaststelling kunnen krijgen en hiermee juridisch beschermd zijn tegen afbraak. Dit is echter een voorzichtige evenwichtsoefening want met een vaststelling komen ook verplichtingen en beperkingen. Er is dus eerst een beleidsrichting nodig waarin bepaald wordt welke panden al dan niet worden vastgesteld.

Deze vragen en toevoegingen worden alvast meegenomen in de verder opmaak van de beleidsvisie. Mochten er in de komende weken nog suggesties naar boven komen, mogen die via mail nog bezorgd worden zodat deze toegevoegd kunnen worden aan de beleidsvisie.

Viering 100 jaar Heilig Hartbeeld

In 2026 viert het Heilig Hartbeeld op de Wijngaardberg haar 100-jarig bestaan. Om dit te vieren is er reeds een informele projectgroep samengekomen om een viering voor te bereiden. De projectgroep bestaat uit volgende partijen:

- Lokaal Bestuur Rotselaar
- Winar
- Kerkfabriek

- Heemkring
- Zame
- Parochieploeg

De officiële viering staat gepland op zondag 20 september 2026, de week na Open Monumentendag. Er staan verschillende activiteiten op de planning, zowel in aanloop naar als op 20 september. Het feestjaar gaat van start op vrijdag 12 juni 2026 met een optreden van Zame in de kerk van Wezemaal. Die dag wordt ook een tentoonstelling rond de geschiedenis van het Heilig Hart Beeld geopend. In de zomer worden verschillende wandelingen en activiteiten gepland. Ook een publicatie en verschillende samenwerkingen met scholen, verenigingen en woonzorgcentra staan nog op de planning. Verdere voorbereidingen worden nog getroffen de komende periode.

Jaarplanning

Er wordt gesuggereerd om een volgende keer samen te komen eind november na afloop van de commissie en gemeenteraad waar de beleidsplannen van de IOED Winar en de onroerend erfgoedgemeente voorliggen. Op die manier kan de erfgoed-adviesraad ingelicht worden over de volgende stappen binnen dit traject. Een aantal data-suggesties worden meegestuurd met het verslag om de volgende erfgoed-adviesraad vast te leggen.

De voorzitter stelt voor om in 2026 eenmaal per kwartaal samen te komen. Er is geen historiek van de erfgoed-adviesraad dus de periodiciteit zal proefondervindelijk vorm krijgen. Conform het huishoudelijk reglement komt de erfgoed-adviesraad minimum tweemaal per jaar samen. Er wordt voorgesteld om de jaarplanning van 2026 als agendapunt op de erfgoed-adviesraad van november verder te bekijken.

Varia

Vraag

Kunnen de emailadressen van de leden van de erfgoed-adviesraad gedeeld worden zodat er ook informele onderlinge contacten gelegd kunnen worden.

Antwoord

Indien er, omwille van GDPR, akkoord is van alle leden van de erfgoed-adviesraad om e-mailadressen te delen, kunnen deze bezorgd worden aan de leden van de algemene vergadering.

Mededeling

In november vindt op Verdiep 2 van GC De Mena een expo plaats rond de oude melkerij Lacsoons uit Rotselaar. Deze wordt feestelijk geopend met een vernissage op vrijdag 7 november. De leden van de erfgoed-adviesraad worden via deze weg officieel uitgenodigd om hierop aanwezig te zijn.

Takenlijst

Deelnemer	Taak
Secretaris	Bezorgt de presentatie en het ontwerpverslag aan alle leden
Secretaris	Bezorgt volgende bijlagen aan alle leden: - Sjabloon beleids- en projectgroep - E-mailadressen delen
Voorzitter	Datavoorstellen voor nieuwe erfgoed-adviesraad in november of december

Secretaris	Uitnodiging nieuwe erfgoed-adviesraad versturen
Voorzitter	Agenda nieuwe erfgoed-adviesraad opstellen en versturen